

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 1

1-) Parçada kâinattaki yapılmış varlıkların hangi temel özellikleri öne çıkarılarak tek bir Yaratıcı'ya delil getiriliyor? (19 kelime)

Düzenli olmaları, ölçülü olmaları,

2-) Kolay yaratılışın delil sayılması ne anlama gelir? (15 kelime)

Çok sayıda varlığın

3-) Cansız ve sade maddelerden sınırsız çeşit çıkması nasıl yorumlanmaktadır? (13 kelime)

Bu, sıradan maddelerin

4-) Bedendeki besinlerin hikmetli ve dengeli şekilde dağıtılması nasıl bir anlam taşır? (18 kelime)

Bu, beden içinde başıboş

5-) Bedendeki besin maddelerinin ayrılması niçin sadece biyolojik bir olay olarak bırakılmıyor? (18 kelime)

Çünkü metin bunu yalnız

6-) İnsan bedenine giren gıdaların ayrıştırılması hangi açıdan ibret vericidir? (10 kelime)

Faydalı maddelerin

7-) Parçada açılan “büyük pencere” kaç yol ile kurulduğu söyleniyor ve bu pencere nereye açılıyor? (9 kelime)

Dört yol

8-) “Marifetullaha açılan pencere” ifadesiyle ne kastediliyor? (9 kelime)

Kâinata bakarak

9-) Dört yoldan açılan büyük pencerenin işlevi nedir? (9 kelime)

İnsanın aklına

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili - Set 2

1-) Bu parçada yaratılmış varlıkların topluca hangi hakikati gösterdiği ifade edilmektedir? (9 kelime)
Hepsi birlikte

2-) Varlıkların meydana gelişindeki kolaylık hangi inancı destekler? (8 kelime)
Sonsuz kudret

3-) Yaratılıştaki kolaylığın bulunması neden kudrete delildir? (13 kelime)
Çünkü çok şeyi

4-) Toprakta karışık halde bulunan çekirdek ve köklerin birbirine karışmadan gelişmesi neyi ispatlar? (16 kelime)
Bu, onları tanıyan, her

5-) Ağaç bünyesine giren aynı maddelerin farklı organlara dönüşmesi neyi ortaya koyar? (12 kelime)
Tek bir malzemeyi

6-) Beden içinde besinlerin uygun yerlere sevk edilmesi, rububiyet açısından ne ifade eder? (12 kelime)
Canlıların iç dünyasında

7-) Parçada Allah'ın hangi sıfatları özellikle tekrar tekrar öne çıkarılıyor? (14 kelime)
Varlığının zorunlu oluşu,

8-) Metindeki dört yolun ortak vardığı nokta nedir? (9 kelime)
Hepsi birlikte

9-) Metnin sonundaki meydan okuyucu ifade, okuyucuyu hangi tavra çağırılmaktadır? (8 kelime)
İnat ve

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili - Set 3

1-) Parçanın başında masnuatın hangi altı yönü delil olarak zikredilmektedir? (13 kelime)
İntizam, ölçü, güzellik,

2-) Aynı fıtrat çizgisinin görülmesi neden önemlidir? (14 kelime)
Çünkü çokluk içinde

3-) Tohumların ve köklerin karışık halde bulunmasına rağmen şaşkırmadan ayrılması hangi ilâhî sıfatlara işaret eder? (10 kelime)
Bu, sınırsız

4-) Karışma hâli içinde ayırt edilmenin en belirgin örneği tohumlar açısından nasıl açıklanır? (16 kelime)
Aynı toprakta iç içe

5-) Ağaç örneği, tek maddeden çok sonuç çıkmasına dair nasıl bir ders verir? (13 kelime)
Aynı girdiden farklı

6-) Cansız, güçsüz ve bilgisiz zerrelere düzenli görevler yaptırılması hangi sonuca götürür? (18 kelime)
Zerrelere kendi başına hareket

7-) Parçada “yeni yeni kâinatlar mahsulâtı” denilmesi, yaratılış hakkında nasıl bir bakış kazandırır? (15 kelime)
Yaratılışın tek seferlik

8-) Metin bu hayreti hangi imanî sonuca bağlamaktadır? (13 kelime)
Her şeyi yöneten,

9-) Bu pasajda tabiatın kendi başına iş gördüğü düşüncesi neden zayıflatılmaktadır? (19 kelime)
Çünkü karışıklık içinde şaşmaz

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 4

1-) Metne göre kâinattaki eserlerin düzgün ve süslü olması neden önemlidir? (11 kelime)

Çünkü bu

2-) Düzen, ölçü ve süsün birlikte zikredilmesi nasıl bir anlam oluşturur? (20 kelime)

Varlıkların hem sağlam bir nizama

3-) “Terkib ve tahlil” sırasında karışıklık içinde seçicilik bulunması ne demektir? (18 kelime)

Birleşme ve çözülme süreçlerinde

4-) Topraktaki karışıklık içinden bitkilerin doğru şekilde ayrılması hangi iki yönü birden gösterir? (13 kelime)

Hem her şeyi

5-) Ağaçta yaprak, çiçek ve meyvenin ayrışması bize neyi düşündürmelidir? (11 kelime)

Aynı kaynağı

6-) Zerreleere çok sayıda düzenli vazife gördürülmesi hakkında metin hangi değerlendirmeyi yapıyor? (16 kelime)

En küçük parçaların bile

7-) Zerreleere verilen görevlerin şuurulu gibi görünmesi hangi itikadî sonuca bağlanır? (12 kelime)

Bu görünüm, onları

8-) Parçada geçen dört yolun her biri farklı örnekler taşısa da ortak delil yapısı nedir? (14 kelime)

Her biri gözlenen

9-) Parçanın bütününden çıkan en kapsamlı sonuç nedir? (24 kelime)

En küçük parçadan en karmaşık canlı

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili - Set 5

1-) Parçaya göre yaratılmış varlıkların genel görünüşü insana ilk olarak hangi fikri verir? (10 kelime)
Her şeyin

2-) Metinde karışma ile ayırt etmenin aynı anda bulunmasına hangi örnekler verilmektedir? (28 kelime)
Topraktaki tohum ve köklerin birbirine karışık haldeyken

3-) Basit unsurlar ile bileşik varlıklar arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? (17 kelime)
Sade unsurların, son derece

4-) Tohum ve kök rneęi, yaratılıştaki hangi yönü ne çıkarır? (10 kelime)
Her bir

5-) Her an yeni âlemler gibi mahsuller alınması ifadesi neye dikkat çeker? (13 kelime)
Varlıkta durgunluk değil,

6-) Buna rağmen zerrelerin düzenli iř görmesi hangi sonuca bağlanıyor? (15 kelime)
Bu işlerin zerrelerin

7-) Zerrelerin kendi nitelikleri düşünüldüğünde onlara büyük işler yaptırılması neden hayret vericidir?
(12 kelime)
Çünkü kendilerinde bilinç

8-) Parçanın ana fikrini kendi cmlenizle özetleyiniz. (25 kelime)
Kâinattaki düzen, çeşitlilik, ayırt etme, sürekli

9-) Bu pasajdan hareketle tabiatı okumak ne kazandırır? (11 kelime)
İnsana Allah'ın

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili - Set 6

1-) Bu pasajda kâinat hangi bakımdan okunması gereken bir alan olarak sunuluyor? (12 kelime)
Allah'ın varlığını, kudretini

2-) Basit unsurlardan sayısız düzenli bileşiğin çıkarılması neden dikkat çekici görülüyor? (17 kelime)
Çünkü az ve sade

3-) Karışıklığın bulunduğu yerde kusursuz ayırım yapılması neden tesadüfle açıklanamaz? (14 kelime)
Çünkü tesadüf kararsız

4-) Topraktaki karışık unsurların yanlışsız biçimde ayrışması hangi ilkeye örnek olur? (12 kelime)
Karışıklık içinde bile

5-) Vücuda giren besinlerin ölçülü şekilde ayrılması hangi kavramlarla ilişkilendiriliyor? (5 kelime)
Hikmet

6-) Zerreler için "tarla" benzetmesi yapılması, onların nasıl bir işleve sahip olduğunu anlatır? (15 kelime)
Zerrelerin pasif parçalar

7-) Zerrelerin şuurлуymuş gibi çalıştırılması neden doğrudan doğruya Allah'a delil sayılıyor? (17 kelime)
Çünkü şuursuz varlıkların hedefli

8-) Son cümlede aklını kullanmayan kişiye yöneltilen ağır ifade nasıl anlaşılmalıdır? (17 kelime)
Bu söz, hakikati apaçık

9-) Parçanın sonunda verilen sert uyarıdan çıkarılacak ahlâkî ders nedir? (11 kelime)
İnsan, apaçık

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada kâinattaki yapılmış varlıkların hangi temel özellikleri öne çıkarılarak tek bir Yaratıcı'ya delil getiriliyor?

Düzenli olmaları, ölçülü olmaları, süslü olmaları, kolayca var edilmeleri, birbirine benzemeleri ve ortak bir yaratılış çizgisi taşımaları öne çıkarılıyor.

2-) Kolay yaratılışın delil sayılması ne anlama gelir?

Çok sayıda varlığın zorlanmadan ve sıkıntısız biçimde ortaya çıkması, sonsuz kudret sahibi bir Yaratıcı'yı gösterir.

3-) Cansız ve sade maddelerden sınırsız çeşit çıkması nasıl yorumlanmaktadır?

Bu, sıradan maddelerin kendi gücüyle değil, üstün kudretin tasarrufuyla sonuç verdiği şeklinde yorumlanmaktadır.

4-) Bedendeki besinlerin hikmetli ve dengeli şekilde dağıtılması nasıl bir anlam taşır?

Bu, beden içinde başıboş bir akış değil; amaçlı, ölçülü ve yerli yerinde bir sevk ve idare bulunduğunu gösterir.

5-) Bedendeki besin maddelerinin ayrılması niçin sadece biyolojik bir olay olarak bırakılmıyor?

Çünkü metin bunu yalnız maddî bir süreç değil, ilim ve hikmetle yürüyen bir sevk ve taksim olarak değerlendiriyor.

6-) İnsan bedenine giren gıdaların ayrıştırılması hangi açıdan ibret vericidir?

Faydalı maddelerin gereken yere tam ölçüyle yönlendirilmesi açısından ibret vericidir.

7-) Parçada açılan "büyük pencere" kaç yol ile kurulduğu söyleniyor ve bu pencere nereye açılıyor?

Dört yol ile kurulduğu söyleniyor ve Allah'ı tanımaya açılıyor.

8-) "Marifetullaha açılan pencere" ifadesiyle ne kastediliyor?

Kâinata bakarak Allah'ı tanımaya götüren güçlü düşünce yolu kastediliyor.

9-) Dört yoldan açılan büyük pencerenin işlevi nedir?

İnsanın aklına Allah'ın varlığını ve birliğini açık şekilde göstermektir.

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) Bu parçada yaratılmış varlıkların topluca hangi hakikati gösterdiği ifade edilmektedir?
Hepsi birlikte Allah'ın varlığını, kudretinin mükemmelliğini ve birliğini gösterir.
- 2-) Varlıkların meydana gelişindeki kolaylık hangi inancı destekler?
Sonsuz kudret sahibi tek bir Yaratıcı inancını destekler.
- 3-) Yaratılıştaki kolaylığın bulunması neden kudrete delildir?
Çünkü çok şeyi zahmetsizce var etmek, sınırlı değil sonsuz bir güce işaret eder.
- 4-) Toprakta karışık halde bulunan çekirdek ve köklerin birbirine karışmadan gelişmesi neyi ispatlar?
Bu, onları tanıyan, her birine ayrı program veren ve hata yaptırmayan bir ilim ve kudreti ispatlar.
- 5-) Ağaç bünyesine giren aynı maddelerin farklı organlara dönüşmesi neyi ortaya koyar?
Tek bir malzemeyi farklı amaçlara göre işleyen hikmetli bir tasarrufu ortaya koyar.
- 6-) Beden içinde besinlerin uygun yerlere sevk edilmesi, rububiyet açısından ne ifade eder?
Canlıların iç dünyasında da terbiye, idare ve korumanın devam ettiğini ifade eder.
- 7-) Parçada Allah'ın hangi sıfatları özellikle tekrar tekrar öne çıkarılıyor?
Varlığının zorunlu oluşu, kudretinin eksiksizliği, birliği, rububiyetinin büyüklüğü ve hikmet sahibi oluşu öne çıkarılıyor.
- 8-) Metindeki dört yolun ortak vardığı nokta nedir?
Hepsi birlikte Allah'ı akla tanıtır ve O'nun birliğini gösterir.
- 9-) Metnin sonundaki meydan okuyucu ifade, okuyucuyu hangi tavra çağırmaktadır?
İnat ve gafleti bırakıp delilleri ciddiyetle düşünmeye çağırmaktadır.

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçanın başında masnuatın hangi altı yönü delil olarak zikredilmektedir?

İntizam, ölçü, güzellik, kolay yaratılış, birbirine benzerlik ve aynı yaratılış tarzını göstermeleri zikredilmektedir.

2-) Aynı fitrat çizgisinin görülmesi neden önemlidir?

Çünkü çokluk içinde bir düzen birliği bulunduğunu ve hepsinin aynı yaratıcı iradede çıktığını gösterir.

3-) Tohumların ve köklerin karışık halde bulunmasına rağmen şaşkırmadan ayrılması hangi ilâhî sıfatlara işaret eder?

Bu, sınırsız hikmete, kusursuz ilme ve mutlak kudrete işaret eder.

4-) Karışma hâli içinde ayırt edilmenin en belirgin örneği tohumlar açısından nasıl açıklanır?

Aynı toprakta iç içe duran unsurlar arasında her tohum ve kökün kendine uygun biçimde gelişmesiyle açıklanır.

5-) Ağaç örneği, tek maddeden çok sonuç çıkmasına dair nasıl bir ders verir?

Aynı girdiden farklı ve uygun neticeler çıkmasının, hikmetli bir yönetimle mümkün olduğunu öğretir.

6-) Cansız, güçsüz ve bilgisiz zerrelere düzenli görevler yaptırılması hangi sonuca götürür?

Zerrelere kendi başına hareket etmediği, onları sevk eden sonsuz kudret ve hikmet sahibi bir Yaratıcı bulunduğu sonucuna götürür.

7-) Parçada “yeni yeni kâinatlar mahsulâtı” denilmesi, yaratılış hakkında nasıl bir bakış kazandırır?

Yaratılışın tek seferlik değil, her an tazelenen ve sürekli sonuç veren bir faaliyet olduğunu düşündürür.

8-) Metin bu hayreti hangi imanî sonuca bağlamaktadır?

Her şeyi yöneten, bilen ve kudreti sınırsız olan Allah’ın varlığına ve rububiyetine bağlamaktadır.

9-) Bu pasajda tabiatın kendi başına iş gördüğü düşüncesi neden zayıflatılmaktadır?

Çünkü karışıklık içinde şaşmaz ayırım, sürekli yenilenme ve zerrelere bedene kadar görülen ölçülü işleyiş, kör sebeplerle açıklanamayacak kadar hikmetlidir.

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metne göre kâinattaki eserlerin düzgün ve süslü olması neden önemlidir?

Çünkü bu özellikler, rastgeleliği değil, bilinçli ve sanatlı bir yaratmayı gösterir.

2-) Düzen, ölçü ve süsün birlikte zikredilmesi nasıl bir anlam oluşturur?

Varlıkların hem sağlam bir nizama hem de estetik bir güzelliğe sahip olduğunu, yani yaratılışın hem hikmetli hem sanatlı olduğunu gösterir.

3-) “Terkib ve tahlil” sırasında karışıklık içinde seçicilik bulunması ne demektir?

Birleşme ve çözülme süreçlerinde maddeler iç içe girse de her şeyin kendi görevine ve yerine göre ayrılması demektir.

4-) Topraktaki karışıklık içinden bitkilerin doğru şekilde ayrılması hangi iki yönü birden gösterir?

Hem her şeyi bilen bir ilmi hem de yanılmadan uygulayan bir kudreti gösterir.

5-) Ağaçta yaprak, çiçek ve meyvenin ayrışması bize neyi düşündürmelidir?

Aynı kaynağı farklı maksatlarla değerlendiren bilinçli bir yaratma ve idareyi düşündürmelidir.

6-) Zerrelere çok sayıda düzenli vazife gördürülmesi hakkında metin hangi değerlendirmeyi yapıyor?

En küçük parçaların bile şuurlu gibi iş görmesinin, onları yöneten yüce bir kudretin delili olduğunu vurguluyor.

7-) Zerrelere verilen görevlerin şuurlu gibi görünmesi hangi itikadî sonuca bağlanır?

Bu görünüm, onları yönetenin ilim ve kudret sahibi Allah olduğu sonucuna bağlanır.

8-) Parçada geçen dört yolun her biri farklı örnekler taşısa da ortak delil yapısı nedir?

Her biri gözlenen düzeni, ayrımı ve işleyişi tek bir hikmet ve kudret sahibine bağlar.

9-) Parçanın bütününden çıkan en kapsamlı sonuç nedir?

En küçük parçadan en karmaşık canlı yapısına kadar her seviyede görülen düzen ve ayırım, Allah'ın varlığını, birliğini ve her şeyi kuşatan kudretini açıkça bildirir.

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 5 - CEVAPLAR

1-) Parçaya göre yaratılmış varlıkların genel görünüşü insana ilk olarak hangi fikri verir?

Her şeyin ölçü, düzen ve sanat içinde yaratıldığı fikrini verir.

2-) Metinde karışma ile ayırt etmenin aynı anda bulunmasına hangi örnekler verilmektedir?

Topraktaki tohum ve köklerin birbirine karışık haldeyken farklı biçimde gelişmesi, ağaca giren maddelerin yaprak, çiçek ve meyve olarak ayrılması ve bedene ulaşan besinlerin uygun yerlere dağıtılması örnek verilir.

3-) Basit unsurlar ile bileşik varlıklar arasında nasıl bir ilişki kuruluyor?

Sade unsurların, son derece çeşitli ve düzenli birleşik yapılara kaynak olması, yaratılıştaki sanat ve kudreti ortaya koyuyor.

4-) Tohum ve kök örneği, yaratılıştaki hangi yönü öne çıkarır?

Her bir varlığın kendi yolunu şaşmadan bulması yönünü öne çıkarır.

5-) Her an yeni âlemler gibi mahsuller alınması ifadesi neye dikkat çeker?

Varlıkta durgunluk değil, devamlı yenilenme ve her an taze yaratılış bulunduğu dikkat çeker.

6-) Buna rağmen zerrelerin düzenli iş görmesi hangi sonuca bağlanıyor?

Bu işlerin zerrelerin kendisinden değil, onları çalıştıran kudretli ve hikmetli bir failden geldiği sonucuna bağlanıyor.

7-) Zerrelerin kendi nitelikleri düşünüldüğünde onlara büyük işler yaptırılması neden hayret vericidir?

Çünkü kendilerinde bilinç ve güç bulunmamasına rağmen çok düzenli görevler yerine getirirler.

8-) Parçanın ana fikrini kendi cümlemlerle özetleyiniz.

Kâinattaki düzen, çeşitlilik, ayırt etme, sürekli yenilenme ve zerrelerden büyük yapılara kadar görülen hikmet, tek ve mutlak kudret sahibi Allah'ın varlığına ve birliğine açık delildir.

9-) Bu pasajdan hareketle tabiatı okumak ne kazandırır?

İnsana Allah'ın kudretini, hikmetini ve birliğini fark ettiren bir tefekkür kazandırır.

lisans 33-soz-p11-7-pencere-intizam-mevzuniyet-ve-terkibatta-vahdet-delili -

Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Bu pasajda kâinat hangi bakımdan okunması gereken bir alan olarak sunuluyor?
Allah'ın varlığını, kudretini ve birliğini gösteren işaretlerle dolu bir alan olarak sunuluyor.
- 2-) Basit unsurlardan sayısız düzenli bileşiğin çıkarılması neden dikkat çekici görülüyor?
Çünkü az ve sade maddelerden çok çeşitli, düzenli ve anlamlı yapılar ortaya koymak üstün bir kudretin eseridir.
- 3-) Karışıklığın bulunduğu yerde kusursuz ayırım yapılması neden tesadüfle açıklanamaz?
Çünkü tesadüf kararsız ve kördür; oysa burada her şey yerli yerinde ve şaşmadan ayrılmaktadır.
- 4-) Topraktaki karışık unsurların yanlışsız biçimde ayrışması hangi ilkeye örnek olur?
Karışıklık içinde bile ilim ve hikmetle işleyen ilâhî düzen ilkesine örnek olur.
- 5-) Vücuda giren besinlerin ölçülü şekilde ayrılması hangi kavramlarla ilişkilendiriliyor?
Hikmet ve mizan kavramlarıyla ilişkilendiriliyor.
- 6-) Zerreler için "tarla" benzetmesi yapılması, onların nasıl bir işleve sahip olduğunu anlatır?
Zerrelerin pasif parçalar olmayıp sürekli üretime konu olan, üzerinde işlem yapılan temel alanlar olduğunu anlatır.
- 7-) Zerrelerin şuurluymuş gibi çalıştırılması neden doğrudan doğruya Allah'a delil sayılıyor?
Çünkü şuursuz varlıkların hedefli ve düzenli iş görmesi, onları yönlendiren üstün bir ilim ve irade olmadan açıklanamaz.
- 8-) Son cümlede aklını kullanmayan kişiye yöneltilen ağır ifade nasıl anlaşılmalıdır?
Bu söz, hakikati apaçık delillere rağmen görmezden gelmenin insanı aklın gereğinden uzaklaştırdığını sert bir uyarı ile anlatır.
- 9-) Parçanın sonunda verilen sert uyarıdan çıkarılacak ahlâkî ders nedir?
İnsan, apaçık deliller karşısında gaflete düşmemeli; aklını doğru kullanıp hakikati aramalıdır.